

ОСОБЛИВОСТІ ВИДАЧІ ДОЗВІЛУ ЧИ ДЕКЛАРАЦІЇ НА ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

**Наталія САМОЙЛОВА,
Іван ІЩЕНКО**

*Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України
i.ivan77@ukr.net*

Сьогодні в нелегкий для нашої держави час, збройної агресії, від безпечності технології і обладнання, технічно грамотної їх експлуатації, своєчасно прийнятого, часто єдиного правильного рішення залежать безпека, здоров'я і навіть життя іноді великої кількості людей.

Очевидно, що відношення власника (керівника) до охорони праці на підприємстві віддзеркалює його ставлення до створення безпечних, здорових умов праці, а власне — до збереження життя та здоров'я підпорядкованих працівників.

Отримання дозволу чи декларації на виконання робіт та/або експлуатацію (застосування) машин, механізмів та обладнання підвищеної небезпеки це не проста і складна процедура.

В українському законодавстві є два документи, що безпосередньо стосуються отримання дозволу, зокрема, на виконання робіт підвищеної небезпеки; на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки.^[3]

1. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки» від 26 жовтня 2011 р. № 1107 — описує порядок отримання дозвільної документації на виконання робіт підвищеної небезпеки (далі — Постанова № 1107);

2. Постанова КМУ «Про затвердження переліку машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» від 3 лютого 2021 р. № 77 — описує на яке обладнання потрібно отримувати дозвільні документи (далі — Постанова № 77).

У додатках обох постанов є:

- «група А» (на що саме треба отримувати дозвіл на виконання робіт підвищеної небезпеки (на застосування машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки);
- «група Б» (на що отримуємо декларацію відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з питань охорони праці (виконання робіт підвищеної небезпеки, експлуатація (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки).

Обидва документи — дозвіл на виконання робіт підвищеної небезпеки (далі — дозвіл) та декларація відповідності матеріально-технічної бази вимогам

законодавства з питань охорони праці (далі — декларація) — мають дозвільний характер, але є різниця в їх отриманні.

Дії для одержання дозволу на виконання робіт підвищеної небезпеки:

1. Одержати висновок експертизи згідно з переліком робіт (експлуатації обладнання), на які планується отримати дозвіл відповідно до «групи А» Постанови № 1107 або «групи А» Постанови № 77.

Висновки експертизи мають право підготувати лише ті організації, які отримали відповідні ліцензії і дозволи на видачу таких висновків.

Хочу наголосити:

- що отримання такого висновку потребує матеріальних затрат;
- щоб отримати позитивний висновок на видачу дозволу, бажано, щоб на підприємстві вже функціонувала система охорони праці (були необхідні положення, інструкції, проведені інструктажі, навчання, медогляди, атестація робочих місць, виконано технічний огляд техніки, є відповідні паспорти, журнали).

Для одержання висновку експертизи необхідно:

а) Обрати експертно-технічний центр, що належить до сфери управління Держпраці або незалежну експертну організацію.

б) Подати заяву на виконання експертної оцінки стану охорони праці та безпеки підприємства встановленого зразка із зазначенням видів робіт із переліку.

в) Укласти договір на підготовку висновку експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва суб'єкта господарювання.

г) Скласти характеристику об'єкта, для якого має бути виконана експертна оцінка.

г) В залежності від виду робіт підготувати скан-копії необхідних документів.

д) Оформити доручення на особу, яка подає документи до експертно-технічного центру.

е) Надати копії документів до експертно-технічного центру:

- реєстраційних документів підприємства;
- наказів організаційних;
- матеріалів про проведення медоглядів;
- протоколів про навчання з охорони праці;
- документів про атестацію робочих місць;
- актів випробувань ЗІЗ та обладнання;
- перелік інструкцій з ОП;
- нормативно-технічної літератури (ПВР, технологічні карти);
- паспортів на механізми та обладнання;
- ліцензії на господарську діяльність;
- свідоцтво на право власності офісного приміщення.

є) Отримати висновок експертизи в експертно-технічному центрі.

2. Висновок та заяву необхідно подати до територіального органу Держпраці чи адміністратора центру надання адміністративних послуг у паперовій або в електронній формі та отримати дозвіл на відповідний вид робіт (обладнання) відповідно до додатків «групи А».

Декларацію отримати простіше, але для її отримання підприємству треба виконати теж відповідні дії.

Дії для отримання декларації відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з питань охорони праці:

- керівник підприємства має видати наказ на проведення аудиту з охорони праці;
- оформити висновок за результатами проведеного аудиту про дотримання вимог законодавства про охорону праці під час виконання заявлених робіт/експлуатації машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки;
- подати Декларацію не пізніше ніж за п'ять робочих днів до початку виконання робіт підвищеної небезпеки та/або експлуатації машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки;
- роботодавцем або уповноваженою ним особою, Декларація надсилається поштою до адміністратора центру надання адміністративних послуг у паперовій формі або в електронній формі через Портал електронних сервісів Мінекономіки, Єдиний державний вебпортал електронних послуг, у тому числі через Портал електронних сервісів Мінекономіки, інтегровану з ним інформаційну систему Держпраці.

Територіальний орган Держпраці здійснює реєстрацію декларацій на безоплатній основі протягом п'яти робочих днів з дня їх отримання.

В березні 2022 р. була прийнята постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання виконання робіт підвищеної небезпеки та експлуатації (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки на період дії воєнного стану» № 357 (далі — Постанова № 357).

Відповідно до Постанови № 357:

1) **на період дії воєнного стану** машини, механізми, устаткування підвищеної небезпеки, що зазначені у пунктах 2-9 групи «А» переліку машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2021 р. № 77, **експлуатуються** (застосовуються) **на підставі декларації** відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з питань охорони праці;

2) **на період дії воєнного стану** види робіт підвищеної небезпеки, що зазначені у пунктах 4, 7–9, 11–21, 23–27, 29 і 30 групи «А» додатка 2 до Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 р. № 1107, **виконуються на підставі декларації** відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з питань охорони праці.

Згідно Постанови КМУ від 24 березня 2022 р. № 357, строк дії **Дозволів на експлуатацію** машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки

та **Дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки**, який закінчився в період дії воєнного стану, автоматично продовжується на період дії воєнного стану і протягом одного місяця після його припинення чи скасування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки» від 26 жовтня 2011 р. № 1107 — описує порядок отримання дозвільної документації на виконання робіт підвищеної небезпеки (далі — Постанова № 1107);

2. Постанова КМУ «Про затвердження переліку машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» від 3 лютого 2021 р. № 77 — описує на яке обладнання потрібно отримувати дозвільні документи (далі — Постанова № 77).

3. [Електронний ресурс] <https://ohrana-truda.kiev.ua/ua/>.

4. [Електронний ресурс] <http://zakon-ukr.com.ua/>.

Форма заявки

1	ПІБ учасника	Самойлова Наталія Максимівна
2	Науковий ступінь, вчене звання та / або посада	Студентка 24 С-ЦЗ
3	Місце роботи та / або навчання (повністю)	Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗУ
4	Тема доповіді	Особливості видачі дозволу чи декларації на період дії воєнного стану
5	Прізвище, 5ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання та посада наукового керівника	Іщенко Іван Іванович, старший викладач кафедри безпеки об'єктів будівництва та охорони праці
6	Адреса ВНЗ	18034, м. Черкаси, вул. Онопрієнка 8
7	Телефон (моб.)	+380972425523
8	E-mail:	i.ivan77@ukr.net
9	Форма участі: очна (виступ із доповіддю онлайн) та заочна (тільки публікація тез)	тільки публікація тез